

EKOJÄRJESTELMÄ

Leila Leinonen ja Timo Rahja
KaSi maaseutupalvelut
21.3.2024

EKOJÄRJESTELMÄ

- Osa ympäristötuesta ja entisen viherryttämistuen
- EU:n suora tuki, jolloin maksetaan myös raiviolle, joka on ollut vuoden 2022 loppuun mennessä viljelykelpoinen
- Tuensaajan on oltava aktiiviviljelijä
- Ekojärjestelmän tuissa ”suorien tukien tukikelpoinen ala” tarkoittaa peltoalaa, jolla ei kasva yli 50 puuta/ha, eikä alalla ole pysyviä rakennuksia tai varastointialuetta – eli siihen kelpaa kaikki normaalisti viljellyt alueet
- Talviaikainen kasvipeite 50 €/ha
- Luonnonhoitonurmet 65 €/ha
- Viherlannoitusnurmet 80 €/ha
- Monimuotoisuuskasvit 300 €/ha

Ehdollisuuden vähimmäisvaatimukset

Luonnonhoitonurmi, viherlannoitusnurmi, monimuotoisuuspelto

Ehdollisuuden lannoittamaton vyöhyke:

Lannoitus on kielletty viisi metriä lähempänä vesistöä. Seuraavan viiden metrin vyöhykkeellä vesistöä lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevitys on kielletty, ellei peltoa muokata vuorokauden kuluessa levityksestä.

Talviaikainen kasvipeite, luonnonhoitonurmi

Pysyvän nurmen ennallistamisvelvollisuus

Velvoite palauttaa muuhun käyttöön siirrettyä pysyvää nurmea vastaava pinta-ala pysyväksi nurmeksi mikäli määrä laskisi yli 5 % viiteosuudesta.

Talviaikainen kasvipeitteisyys

Ehdollisuuden vähimmäismaanpeite:

33% peltujen ja pysyvien kasvien alasta oltava kasvipeitteistä (kasvi, sänki, kasvijäte, kevyesti muokattu)

Talviaikainen kasvipeite 50 €/ha

- Muokkaamatta 31.10-15.4
- Pysyvän nurmen ala muokkaamatta 31.10-1.5
- Toimenpiteeseen voi ilmoittaa **peltoalaa, pysyvien kasvien alaa ja pysyvää nurmea**, jotka ovat sänki- tai kasvipeitteisiä (sänkikesannoksi ilmoitettua alaa ei voi ilmoittaa kasvipeitteisenä alana).
- **Kemiallisesti tuhottu** nurmien, viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien, siemenmausteiden sekä näiden seoskasvustojen sänki kelpaa talviaikaiseen kasvipeitteisyyteen

Mikä kelpaa kasvipeitteisyyteen?

Mikä kelpaa kasvipeitteisyyteen?	Ehdollisuuden vähimmäismaan peite	Ekojärjestelmän talviaikainen kasvipeitteisyys	Kasvipeitteisyys laji syys-ilmoituksella
Viljat, tattari, kvinoa, öljykasvit, kuitukasvit, palkokasvit ja siemenmausteet sekä näiden seoskasvustot – KORJAAMATTOMAT KASVUSTOT	kyllä	kyllä	Aito kasvipeite
Syyskylvöiset kasvit	kyllä	kyllä	Aito kasvipeite
Nurmikasvit (ei pysyvä nurmi)	kyllä	kyllä	Aito kasvipeite
Pysyvä nurmi (lohkot, joilla tukihaussa -23 pysyvän nurmen merkintä)	ei	kyllä	Aito kasvipeite
Luonnonhoitonurmet, viherlannoitusnurmet, viherkesannot	kyllä	kyllä	Aito kasvipeite
Suojavyöhykkeet ja turvepeltojen nurmet	kyllä	ei	Aito kasvipeite
Kerääjäkasvit, välikasvit	kyllä	kyllä	Aito kasvipeite
Maanparannus- ja saneerauskasvit	kyllä	Kyllä	Aito kasvipeite
Monimuotoisuuskasvit (mm. riistapellot)	Kyllä	kyllä	Aito kasvipeite

Mikä kelpaa kasvipeitteisyyteen?

Mikä kelpaa kasvipeitteisyyteen?	Ehdollisuuden vähimmäismaan peite	Ekojärjestelmän talviaikainen kasvipeitteisyys	Kasvipeitteisyys laji syys-ilmoituksella
Viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sekä näiden seoskasvustojen sänki, myös kemiallisesti tuhottu sänki	kyllä	Kyllä	Sänki
Kemiallisesti tuhottu nurmikasvien sänki	Kyllä	Kyllä	Sänki
Kevyt muokattu ala - kultivaattorilla, lautasäkeellä, joustopiikkiäkeellä, lapiorullaäkeellä tai rullailmastimella kerran ajaen - Viljat, tattari, kvinoa, öljykasvit, kuitukasvit, palkokasvit ja siemenmausteet sekä näiden seokset + nurmikasvit	kyllä	ei	Kevennetty muokkaus
Kasvijäte mm. kaalikasvit, hernekasvit, salaattit	kyllä	ei	Kasvijäte
Sänkikesanto, avokesanto	ei	ei	Kasvipeitteetön
Kasvimaa, peruna, porkkana, sipuli yms.	ei	ei	Kasvipeitteetön

Talviaikainen kasvipeite 50 €/ha

Ei makseta seuraaville aloille:

- o Vuodesta 2023 raivatuille aloille
- o Ympäristökorvauksen suojavyöhykkeille
- o Ympäristökorvauksen turvepeltojen nurmille
- o Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevan ympäristösopimuksen alalle
- o Natura-alueiden pysyvien nurmien aloille
- o Pysyvien nurmien aloille, mikäli ennallistaminen on otettu käyttöön

Talviaikainen kasvipeite - pysyvä nurmi

- Pysyvän nurmen ala, josta haetaan talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukea, on säilytettävä muokkaamattomana 31.10.2024 - 1.5.2025
- Jos tila hakee jollekin pysyvän nurmen lohkolle Ekojärjestelmän kasvipeitteisyystukea, niin tällöin tilan kaikki muutkin pysyvän nurmen lohkot on säilytettävä kasvipeitteisinä 31.10.-1.5.
- Ennen 31.10. voi pysyvän nurmen kyntää ja kylvää sinne esimerkiksi syyskasvin. Tällöin ala ei ole enää pysyvää nurmea ekojärjestelmätuen talviaikaisen kasvipeitteisyyden näkökulmasta.

LUONNONHOITONURMET 65 €/ha

- Samana keväänä tai aiemmin kylvetty monivuotinen nurmi
 - Myös monilajiseksi kehittyneet luonnonvaraisia heiniä ja ruohovartisia kasveja sisältävät vanhat nurmikasvustot
 - Siemenseoksen painosta enintään 20 % typensitojakasveja
 - Muokkaaminen perustamisen ja päättämisen yhteydessä
 - Ei lannoitusta
 - Maksu rajattu 10 % suorien tukien tukikelpoisesta alasta
-
- Ehtoihin sitoudutaan kalenterivuodeksi kerrallaan, kasvusto säilytettävä 31.8. saakka (voi päättää 1.9 alkaen)
 - Syyskylvöisen kasvin voi kylvää aikaisintaan 1.8. toisen tai useamman vuoden luonnonhoitonurmen ollessa kyseessä

- Jos luonnonhoitonurmea pidetään perättäisinä vuosina, on kasvusto niitettävä 15.9. mennessä joka toinen vuosi
- Vaikeissa rikkakasvitilanteissa kasvusto on niitettävä vuosittain 15.9. mennessä niin, että rikkakasvien leviäminen estyy

EI MAKSETA:

- Vuoden 2022 jälkeen maatalouskäyttöön otetulle alalle
- Natura-alueiden pysyvän nurmen alalle
- Pysyvän nurmen alalle silloin, jos ennallistamismenettely otettaisiin käyttöön

VIHERLANNOITUSNURMET 80 €/ha

- Kasvuston tulee koostua kuluvana vuonna kylvetystä tai edellisenä vuonna suojakasvin kanssa kylvetystä nurmikasvien ja typensitojakasvien seoksesta
- Siemenseoksessa on oltava vähintään **neljää eri lajia**, seoksen painosta on vähintään 20 prosenttia oltava typensitojakasvia
- Viljelymuistiinpanoihin on kirjattava siemenseoksen kasvilajit ja niiden osuudet
- Voidaan maksaa samalle alalle enintään 3 vuotta peräkkäin

- Kasvuston saa muokata vain perustamisen ja päättämisen yhteydessä
- Ei saa lannoittaa kalenterivuoden aikana ja kasvinsuojeluaineiden käyttö sallittu vain päättämisen yhteydessä
- Jos kasvuston päättää ks-aineilla, ei voi ilmoittaa samalle kasvulohkolle viherlannoitusnurmea seuraavana vuonna
- Toisen ja kolmannen vuoden viherlannoitusnurmella voi käyttää lannoitteita 1.8. alkaen, jos kylvää alalle syyskylvöisiä kasveja (tällöin ks-aineiden käyttö mahdollista)
- Kasvusto säilytettävä 31.8. saakka
- Niitettävä vähintään joka toinen vuosi 15.9. mennessä.
- Vaikeissa rikkakasvitilanteissa niitettävä vuosittain 15.9. mennessä siten, että rikkakasvien leviäminen estyy

Ei makseta seuraaville aloille

- Vuodesta 2023 eteenpäin raivatut alat
- Ympäristökorvauksen suojavyöhykkeet, - turvepeltojen nurmet, maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maisemanhoitoa koskevat sopimusalat
- Natura-alueiden pysyvien nurmien alat
- Pysyvien nurmien alat (mikäli "ennallistaminen" on otettu käyttöön)
- Luomukorvausalalle

Monimuotoisuuskasvit 300 €/ha

- Saa muokata vain perustamisen ja päättämisen yhteydessä
- Lannoitus sallittu kasvuston perustamisen yhteydessä, kasvinsuojeluaineita ei saa käyttää
- Kylvettävä tukihakuvuonna (hyväksytään myös edellisenä syksynä kylvetyt kasvustot)
- Ei voi perustaa suorakylvämällä nurmeen
- Riistakasvuston voi kylvää kaistoina

Siemenseoksessa on oltava vähintään kahta kasvia yhdestä seuraavista ryhmistä:

- *Pölyttäjähönteis- ja maisemakasvit*
- *Riistakasvit*
- *Niittykasvit*
- *Peltolintukasvit*
- Seokset kirjattava viljelymuistiinpanoihin

- Riistakasvuston etäisyyden on oltava vähintään 50 metriä tiestä, jonka liikennetiheys on yli 3000 autoa vuorokaudessa (Vipun "Vilkkaat tiet" -karttataso)
- Samalle alalle ilmoitetuille niitty- ja peltolintukasveille voidaan myöntää tukea enintään kahtena vuonna peräkkäin (kelpaa myös 2023 perustettu kasvusto)
- Kasvustot säilytettävä syyskuun loppuun asti (päättäminen 1.10. alkaen)
- Niitto mahdollista aikaisintaan 1.8. kukinnan jälkeen (laidunnus kielletty)
- Poikkeus: Riistakasveilla kylvetyn kasvuston voi korjata riistan ruokintaa varten jo ennen 1.8.
 - kasvusto on käytettävä riistan ruokintaan joko pellolla, sen läheisyydessä tai erillisellä ruokintapaikalla (todennettava tarvittaessa)
- Pölyttäjähönteis- ja maisemakasvien, niitty- sekä peltolintukasvien alalta voi korjata satoa vasta 30.9. jälkeen

- Viime vuoden satelliittivalvonnassa havaittiin ongelmia monimuotoisuuskasveissa, joko oikean kasvin tai vaadittavan toimenpiteen havaitsemisessa!
- Hallinto jousti paljon lohkojen viljelytapaan liittyvissä asioissa, koska kyseessä oli ensimmäinen satelliittiseurannan "opetteluvuosi"
- Tänä vuonna linja tiukentunee ja kannattaakin ottaa **Vipu-mobiililla** vapaakuvia viljelyvaatimusten todentamiseksi lohkolla. Voit käyttää kuvaa myöhemmin selvityspyyntöön vastaamiseen tai muuhun asioiden todentamiseen
- Toiminto löytyy **Kuvat**-valikosta ("ota kuva" -näppäin). Kuvaan tallentuu lohkolta aika- ja paikkatiedot. Ilman niitä valokuvalla ei ole riittävää todistusarvoa!